GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACŢIUNEA ŞI ADMINISTRAŢIUNEA:
BRAŞOVŬ, piaţa mare Nr. 22.

„GAZETA" IESE ÎN FIECARE ḌI.

Pe unŭ anŭ 12 fior., pe şése lunĭ 6 fior., pe trei lunĭ 3 fior.
România şi străinătate:
Pe anŭ 40 fr., pe şése lunĭ 20 fr., pe trei lunĭ 10 francĭ.

ANULŬ XLIX.

SĔ PRENUMERĂ:
la poşte, la librării şi pe la dd. corespondenţĭ.

ANUNCIURILE:
O seriă garmondŭ 6 cr. şi timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicar

Scrisorĭ nefrancate nu se primescŭ. — Manuscripte nu se retrămitŭ.

№ 266. *Joi, 27 Noemvre (9 Decemvre).* 1886.

Braşovŭ, 26 Novembre 1886.

Discursulŭ mareşalului Moltke a făcutŭ o adêncă impresiune pretutindenĭ. Fie-care sêmte, că de astădată Moltke a constatatŭ numai purulŭ adevĕrŭ, când a ḍisŭ că Europa se aflâ în ajunulŭ unorŭ evenimente hotărîtóre.

Asupra vorbirilorŭ lui Moltke şi a ministrului de rĕsboiu, generalŭ Bronsart, ḍiarulŭ oficiosŭ berlinesŭ „Die Post" publică articulĭ rĕsboinicĭ. Elŭ ḍice, că armările Franciei suntŭ aşa de încordate încâtŭ numai pentru casŭ de rĕsboiu mai potŭ fi suportabile. Declararea ministrului de rĕsboiu germanŭ, că numai în ḍilele aceste s'a luatŭ decisiunea a cere punerea în lucrare a legei militare deja dela 1 Aprile 1887, dovedesce, că s'a petrecutŭ ceva însemnatŭ în sferele diplomatice. Acésta, ḍice „Post", nu póte fi decâtŭ nemulţumirea ce s'a manifestatŭ în cercurĭ influente rusescĭ contra Germaniei, căreia i se atribue fiasculŭ politicei rusescĭ în Bulgaria.

„Ceea ce a vorbitŭ alaltăerĭ Moltke e de natură a face sĕ se cutremure amicii păcii în Europa până în mĕduvă, căcĭ, o profeţire plină de perspective posomorîte o profeţire de lupte între popóre şi de miserii ale rĕsboiului a fost cuprinsulŭ discursului sĕu."

Ce s'a întêmplatŭ, întrébă fóia vienesă, ca venerabilulŭ beliduce sĕ pórte unŭ asemenea limbagiu? La 1874 relaţiunile dintre Germania şi Francia nu erau mai bune ca aḍĭ, atuncĭ însĕ cuvintele pronunţate de Moltke în cameră vesteau pacea, elŭ credea în pace, cu tóte că ḍicea că Germania va trebui sĕ păzéscă cu sabia în mână 50 de anĭ ce a dobênditŭ la 1870/1. Cu totulŭ altfelŭ a vorbitŭ însĕ mareşalulŭ astăḍĭ, elŭ nu mai amintesce pacea, ci prevestesce o apropiată „decisiune", din care celŭ mai tare va eşi învingĕtorŭ, o decisiune, care nu va depinde de finance, ci de patróne.

Décă — adauge „N. fr. Presse" — măestrulŭ se cunósce din aceea ce retace în modŭ înţeleptescŭ, atuncĭ isvorulŭ neferícirei, care se redică amenințătorŭ dinaintea ochilorŭ lui Moltke, îlŭ putemŭ uşorŭ descoperi. Rusia este adevĕrata stahiă, care nelinişteşce Europa în ḍiua mare, acéstă Rusiă odinióră amică aşa de mare cu Germania, care c'unŭ surîsŭ de încuragiare primesce acum întîmpinările Francesilorŭ şi le deşteptă din nou speranţele de revanşă, ce erau aprópe amorţite; Rusia, care vede ameninţate planurile sale în Orientŭ, a făcutŭ ca pe timpŭ necalculabilŭ sĕ nu mai fiă cu putinţă o înţelegere între Germania şi Francia, în schimbŭ însĕ a măritŭ aşa de multŭ periculŭlŭ pentru pacea lumei, încâtŭ bĕtrânului conducĕtorŭ de rĕsbóie germanŭ i se pare în spiritulŭ sĕu, că decisiunea trebue sĕ urmeze în curêndŭ cu necesitate..."

Trecêndŭ la alianţa germană-austriacă, organulŭ vienesŭ găsesce, că contele Moltke a tractatŭ acéstă alianţă în discursulŭ sĕu c'unŭ „respectŭ rece," dér sĕ mângâiă cu aceea, că mai toţĭ vorbitorii din Reichstag au accentuatŭ în modŭ căldurosŭ legătura dintre Germania şi Austria, ca o garanţiă liniştitóre.

Interesantă e şi interpretarea ce o dă memorata fóiă unorŭ cuvinte esprimate de ministrulŭ de rĕsboiŭ germanŭ. Generalulŭ Bronsart a ḍisŭ adecă că „unŭ statŭ cu o armată mai tare este mai multŭ temutŭ, ca unulŭ cu-o armată slabă şi este şi unŭ aliatŭ mai bunŭ." Acestŭ aliatŭ, crede „N. fr. Presse," nu póte fi nicĭ Rusia, mai puţinŭ însĕ Francia, de aceea ministrulŭ Bronsart a pututŭ înţelege numai pe Austro-Ungaria.

Aceeaşĭ importanţă o atribue vorbirei mareşalului Moltke şi oficiosulŭ „Pester Lloyd", ḍicêndŭ, că dênsulŭ a simţitŭ că vorbesce în ajunulŭ unorŭ nouĕ decisiunĭ, carĭ vorŭ face epocă în istoria lumei.

Ḍiarulŭ pestanŭ ajunge la conclusiunea, că deórece Germania va fi constrînsă a face frontŭ spre drépta şi spre stânga, ea va fi avisată, vrêndŭ a se apĕra de inimiculŭ din rĕsăritŭ, la ajutorulŭ unei puterĭ marĭ, care e naturalŭ că numai Austro-Ungaria póte fi."

Tótă speranţa şi-o baséză „Pester Lloyd" pe următórea icónă ce şi-o face despre actuala constelaţiune a situaţiunei esterióre;

„Unŭ rĕsboiu numai între doué puterĭ marĭ apare esclusŭ pentru multŭ timpŭ. Décă va isbucnì rĕsboiulŭ, acesta va trebui sĕ fiă purtatŭ întotdéuna celŭ puţinŭ de douĕ părechĭ (doi cu doi). Au trecutŭ póte pentru totdéuna acele timpurĭ, când Rusia avea unŭ domnitorŭ, care erai bnevoitorŭ faţă cu Germania şi care îi acoperea spatele în bătăile neevitabilej cu Francia. Evenimentele din 1870 nu se vorŭ mai repeta, nicĭ în privinţa primului atacŭ, care nu va venì din partea Franciei. Primulŭ atacŭ îlŭ va face din contră Rusia şi republica din apusŭ va aştepta mai întâiu semnalulŭ acesta, mai înainte de a pune şi eá tunurile în mişcare, Unŭ rĕsboiu germano-rusescŭ însĕ nu se póte cugeta fără ca într'unŭ timpŭ sĕ isbucnéscă şi unŭ rĕsboiu austro-ungaro-rusescŭ. Unŭ rĕsboiu alŭ Germaniei cu Francia nu e probabilŭ fără ca Germania sĕ pórte rĕsboiu totodată şi cu Rusia. Acésta este situaţiunea..."

Oficiosulŭ din Peşta mai este de părere că durata păcii depinde dela viéţa împĕratului Wilhelm. Din respectŭ cătră acesta, Ţarulŭ nu va începe rĕsboiu, însĕ îndată ce va închide ochii se vorŭ schimba lucrurile.

Aşa combinéză cei din Pesta. Spre a ne face însĕ o icónă clară despre situaţiune credemŭ că e de lipsă sĕ cunóscemŭ şi pĕrerile ḍiarelorŭ francese şi rusescĭ despre discursulŭ lui Moltke.

Dările în Ungaria.

In deceniulŭ, care cuprinde anii dela 1876 până la 1884, séu mai corectŭ ḍisŭ în 9 anĭ facŭ în Ungaria în sumă totală *dări directe:*

Darea de pămêntŭ nu (cu prea marĭj fluctuaţiunĭ) 334,416.743 fl.; Darea de casă 76,813.720 fl.; Darea de câştigŭ 154,810.754 fl.; Darea institutelorŭ şi reuniunilorŭ obligate la dări de sémă publice 22,297.955 fl.; Darea minelorŭ 842.381 fl.; Darea pe interesele dela capitalŭ şi pe rentă (care e în crescere) 34,208.209 fl.; Darea de venitŭ (care cresce încetŭ şi puţinŭ) 1,672.760 fl; Darea pe morĭ (care e în scădere) 384.970 fl.; Darea de comerţŭ, industriă şi protecţiune 2,794.373 fl.; Darea de transportŭ pe căile ferate şi pe vapóre (care e în crescere) 25,963.772 fl.; Darea de profitŭ dela 1880: 1,067,808 fl.; Darea de vênatŭ 3,432.040 fl.; Darea pentru liberarea din armată dela 1880: 14,083,988 fl.; Adausulŭ generalŭ la darea de venitŭ (care e în crescere) 85,590.209 fl.; Darea de luxŭ (care e în scădere progresivă, aşa că în 1876 se încasau 295.738 fl.; ér în 1884 s'au încasatŭ 10 fl.) 970.934 fl.; Dobênda pentru întârḍierĭ 14,111.255 fl.; Competinţele pentru incasarea dărilorŭ 3,769.906 fl.; Restanţele de dare (până la 1881 inclusivŭ) 10, 759. 532 fl.

Suma totală a dărilorŭ directe în Ungaria în acestŭ periodŭ face decĭ *787,991,929 fl.*

Totŭ în aceştĭ anĭ facŭ în Ungaria *dările indirecte:*

Darea pe spirtŭ (care e în crescere) 60,432,817 fl; Darea pe vinŭ 29,265.961 fl.; Darea pe carne 21,494,472 fl Darea pe bere 9,175.922 fl.; Darea pe zaharŭ 14,892.943 fl.; Darea de consumŭ pe zaharŭ, cafea şi bere dela 1881: 7,200.575 fl.; Darea pe uleiurile minerale dela 1882: 2,612.623 fl; Timbrele 72,193,093 fl.; Competinţele de dreptŭ (care suntŭ în crescere) 129,260.131 fl; Insemnarea metalelorŭ (Punzirung) 185.464 fl.; Vama drumurilorŭ, podurilorŭ şi de trecere 223 702 fl.; Venitele tutunului (care suntŭ în crescere) 308,719,694 fl.; Venitele lotăriilorŭ 31,240.025 fl.; Venitele sării 127,795.322 fl.

Suma totală a dărilorŭ indirecte în Ungaria în acestŭ periodŭ face decĭ *818, 889. 532 fl.*

Suma totală a dărilorŭ directe şi indirecte face aşadĕră 1.606.881.461 fl.

In Cislaitania suma tuturorŭ dărilorŭ directe şi indirecte în acelaşĭ periodŭ face *2.954,154.786 fl.*

SCIRILE ḌILEI.

Unŭ *rarŭ jocŭ alŭ naturei* s'a observatŭ în ḍilele trecute, la apunerea sórelui, în Homorodŭ-Heviz, la pólele Alpilorŭ Făgăraşului. Sórele apuse şi coloră purpuriu zăpada pe vêrfulŭ muntelui. De-odată se înălţară în roşéţa serei doi sorĭ strălucitorĭ, carĭ se opriră în locŭ mai multe minute, în mică depărtare unulŭ de altulŭ. Douĕ ḍile mai târḍiu se repeţi acestŭ straniu fenomenŭ naturalŭ, însĕ cu luna. Acestŭ fenomenŭ dispărŭ şi elŭ repede, dér lăsâ în urmă'i o fâşiă de norŭ de o culóre argintiă, care te orbea. Negreşitŭ că poporulŭ profeţesce diferite viitóre întêmplărĭ.

—x—

Ministrulŭ ungurescŭ de lucrărĭ publice şi comunicaţiune a datŭ concesiune protonotarului comitatului *Cojocna*, Stefan Bonis, a face lucrările pregătitóre pentru o *cale ferată* dela staţiunea Lechinţa liniei Mureşŭ-Ludoşŭ-Bistriţa până la staţiunea Reghinulŭ săsescŭ a liniei Têrgu-Mureşului-Reghinulŭ săsescŭ.

—x—

In comitatulŭ *Torontalului* a isbucnitŭ *colera* în comuna *Ivanda*; s'au bolnăvitŭ dela 22 Noemvre 30 persóne, din care au muritŭ 17 până acum. La 4 Decemvre s'au bolnăvitŭ 6 persóne. Autoritatea a luatŭ mĕsurile necesare.

—x—

La 4 Decemvre n., s'a pertractatŭ înaintea juraţilorŭ din *Clujiu* procesulŭ de pressă, ce-lŭ intentase casierulŭ teatrului naţionalŭ de acolo Iosif Toth contra colaboratorului lui »Ellenzék« Zilahi Kiss Bella pentru calomniă. Toţĭ martorii au doveditŭ, că Toth n'a făcutŭ cu nicĭ unŭ membru alŭ teatrului afacerĭ de cămătarŭ, ci din contră a fostŭ filantropŭ şi neinteresatŭ. La prima întrebare: este Kiss autorulŭ articulului încriminatŭ? rĕspunseră juraţii cu 12 voturĭ *da*; la a doua: conţine articolulŭ calumnia? Rĕspunseră cu 10 voturĭ *da*, contra 2 *nu*; la a treia: este Kiss *vinovatŭ* de calumniă? rĕspunseră cu 7 voturĭ *nu*, contra 5 *da*. Kiss a fostŭ achitatŭ. — Logica?

—x—

„L'Etendard", organŭ alŭ alianţei Greco-Latine, care apare în Parisŭ, publică în capulŭ numĕrului dela 30 Noemvre unŭ articulŭ intitulatŭ *„Les Roumains"*. Acestŭ articulŭ, care va urma şi în numĕrulŭ viitorŭ este unŭ studiu asupra Românilorŭ făcutŭ de d-nulŭ Gr. *Maniu*. „L'tendard" are în comitetulŭ sĕu de patronare pe d. E. Lockroy, ministrulŭ comerciului şi industriei francesŭ, pe d. Emile Castelar, fostulŭ preşedinte alŭ republicei Spaniole, pe generalulŭ Türr, pe d Méziere, membru alŭ academiei franceze şi pe d nii Delatre şi Douville Maillefen deputaţĭ.

—x—

Privitorŭ la furtulŭ din *Teresiopolŭ*, se scrie că şépte hoţi, între carĭ se află şi vestitulŭ Mazonka şi fiulŭ sĕu, suntŭ puşĭ la adăpostŭ în Teresiopolŭ.

—x—

Din *Neutra* se scrie că Moriz *Ungar*, arendaşulŭ moşiei vĕduvei Kallinay în Uezbegh, cădù în concursŭ pentru restanţa arendei. La 2 Decemvre se duse Iuliu *Vieszt*, viitorulŭ ginere alŭ vĕduvei, cu unŭ funcţionarŭ sĕ liciteze lucrurile lui Ungar. Acesta însĕ îmbrăţişă pe Vieszt şi'i muşcă nasulŭ de totŭ.

—x—

In editura d-lui *Nicolae Ciurcu*, librarŭ în Braşovŭ, a începutŭ sĕ apară »Biblioteca copiilorŭ«, care va cuprinde istorióre morale, fabule, legende, basme şi poesii poporale alese din literatura română. Au apărutŭ până acum Nr. 1 cu »Peneşŭ Curcanulŭ«, Nr. 2 cu »Tolpa şi Stefanŭ Vodă«, tradiţiune poporală de S. Fl. Marianŭ, şi »Ţĕranulŭ şi Pescarulŭ«, fabulă de C. Bălăcescu. Preţulŭ unui numĕrŭ 2 cr. Recomandămŭ părinţilorŭ aceste folositóre cărticele.

Societatea de lectură „*Andreiu Şaguna*“ va ţine *Şedinţă publică* Sâmbătă în 29 Noemvre st. v. în memoria Marelui Archipăstorŭ *Andreiu*, în sala cea mare a „seminariului Andreianŭ“ din Sibiiu. Inceputulŭ la 7 óre séra. Oferte mărinimóse se primescŭ cu mulţumită şi se vorŭ chita pe cale publică. Programulŭ: 1. „Cântecŭ de jertfă“, corŭ de L. van Beethoven, „Coróna cufundată“, corŭ de H. Bönicke, esecutate de corulŭ societăţii. 2. „Cuvêntŭ ocasionalŭ“, rostitŭ de Emilianŭ *Popescu*, cl. curs. III. 3. „Pe pămêntulŭ Turcului“, poesie de G. Coşbucŭ, declamată de Ioanŭ *Teculescu*, cl. curs. II. 4. „El' Rbaa“, — cântecŭ arăpescŭ — corŭ de Eus. Mandyceschi, esecutatŭ de corulŭ societăţii. 5. „Viéţa religiósă morală creştinéscă procură omului adevĕrată linisce sufletéscă“, disertaţiune de Nicolau *Muscă*, cl. curs. III. 6. „Herşcu Boccegiulŭ“, cântecelŭ comicŭ de V. Alexandri, declamatŭ de Emilianŭ *Ciceiu*, ped. curs. III. 7. „Satira III“, — partea I. — de M. Eminescu, declamată de Ioanŭ *Broju*, cl. curs. II. 8. „Serenadă“, corŭ de Tudorŭ de Flondor, şi „Hora plóea“, corŭ de G. Dima, esecutate de corulŭ societăţii.

—x—

Noulŭ Metropolitŭ Primatŭ alŭ României E. S. *Iosifŭ*, episcopŭ alŭ Dunării de Josŭ, a fostŭ în copilăria sa băiatŭ de casă pe lângă mai mulţi arhierei, cu ajutorulŭ cărora a studiatŭ la liceulŭ din Iaşi. Mai în urmă s'a călugĕritŭ la schitulŭ Gurovei de unde a fostŭ luatŭ de episcopulŭ de Huşi şi făcutŭ archidiaconŭ. După ce studiă la seminarulŭ din Socola fŭ ataşatŭ apoi ca diaconŭ pe lângă archimandritulŭ Iosofatŭ, la Capela română din Parisŭ. La 1865 fŭ numitŭ episcopŭ de Huşi şi la 1879 alŭ Dunărei de josŭ. E. S. Iosifŭ a tradusŭ din limba franceză „Jidovulŭ rătĕcitorŭ“, „Catechismulŭ paralelŭ şi papalitatea schismatică.« Noulŭ Metropolitŭ este frate cu d. Ghiorghianŭ, deputatulŭ din Iaşi.

—x—

„Naţiunea“ scrie: „Se dice, că printre cei ce au luptatŭ cu multŭ focŭ în potriva candidaturei S. S. Episcopului *Melchisedecŭ* la scaunulŭ de metropolitŭ primatŭ, este şi monşeniorulŭ *Palma*, care e supĕratŭ focŭ pentru lupta ce S. S. Episcopulŭ Melchisedecŭ a întreprinsŭ în potriva catolicismului.

—x—

Luni a plecatŭ din Brăila pentru Italia vaporulŭ germanŭ „Dithmarschen“, încărcatŭ cu: 290 boi, 68 vaci, 94 mânzate şi 100 masculi. Vaporulŭ aparţine casei germane „Hartwig & Gehlsen din Toenning“, care până acum a espediatŭ în Italia, în cursulŭ acestui anŭ, peste 2,500 boi. D-nii Hartwig & Gehtsen, mai încarcă sĕptĕmâna acésta şi două vapóre engleze pe cuvertŭ cu câte 100 capete fiăcare.

—x—

„Veteranulŭ“ din Bucurescĭ aduce în cadru negru scirea tristă din Parisŭ, că d-nulŭ *Eduard Drumond*, celebrulŭ autorŭ alŭ scrierii „La France Juive“, a fostŭ condamnatŭ la 2 luni închisóre pentru nisce pasage din noua sa scriere, „La France Juive devant l'opinion“. La acésta observă „Veteranulŭ:“ „Deplângemŭ trista stare în care a ajunsŭ poporulŭ francesŭ, aceea de a fi guvernatŭ de Jidovi şi la ordinele lorŭ. Martirii anti-jidovismului înse vorŭ face a se mări cerculŭ nostru. Condamnarea se datoresce influinţii ministrului lucrărilorŭ publice, Jidovŭ, care nu erta confratelui nostru, că i-au demascatŭ némulŭ. Noi vomŭ striga „Trăiască Drumont!“ Condamnarea sa este rădicarea sa. Francezii trebue sĕ se deştepte, căci Jidovii vorŭ ajunge într'o di până acolo, încâtŭ sĕ trimită pe Francezii de inimă a popula Caledonia, Senegalul şi Algeria, ér Jidovii vorŭ stăpâni Francia, silindŭ pe copii ei a-şi vĕrsa sângele pentru interesele lorŭ. Se va rădica vĕlul negru ce acopere ochii Franciei??“

—x—

„Telegrafulŭ“ din Bucurescĭ află, că unŭ *studentŭ românŭ* dela facultatea de dreptŭ din *Liege*, *D. Burileanu*, a voitŭ într'una din dilele trecute sĕ se înece în Meusa Mai mulţi colegi ai sĕi înse, urmărindu'lŭ, l'au opritŭ tocmai în momentulŭ când voia sĕ se arunce, dér ne mai putêndŭ sĕ-i resiste au fostŭ siliţi sĕ-lŭ dea unui agentŭ poliţienescŭ, care l'a condusŭ la poliţiă. Aci fŭ închisŭ o nópte întrégă într'o celulă, unde dênsulŭ a voitŭ sĕ se sinucidă. Ne avêndŭ înse nici o armă la elŭ, 'şi-a sdrobitŭ degetele dela mână cu tocurile ghetei. Causa care l'a împinsŭ la acestŭ actŭ desperatŭ a fostŭ, se dice, miseria provenită din lipsă de mijlóce. Guvernulŭ belgianŭ, în urmă, i-a datŭ o slujbă într'unŭ atelierŭ de mecanică, unde e salariatŭ cu 120 franci pe lună.

Din comitatulŭ Albei inferióre.

Noemvre 1886.

Comitatulŭ nostru, odinióră centrulŭ principatului Ardealului, de unŭ bunŭ renume şi invidiatŭ póte pentru eroii produşi din sînulŭ sĕu, adi lâncedesce sub presiunea unei administraţiuni, care orbesce suprimă orice mişcare mai spre bine. Lupta a amorţitŭ, fiesce care îşi vede de ósele din ólă puse pentru molcomirea sufletelorŭ mici, cari se înmulţescŭ pe di ce merge. Amară privelisce şi tristă apariţiune la următorii neamului; noi cei, ce veghiămŭ, trebue sĕ o considerămŭ de bólă.

Bóla acésta înse nu se póte suferi la unŭ poporŭ ca celŭ românescŭ, care are datorinţa a se avênta la unŭ viitorŭ priinciosŭ, şi aceia cari adi mai stau morţişŭ pe lângă legenda vechiă cumcă »apa trece petrile rĕmânŭ, sĕ binevoiască a-şi împlini chiămarea cuprinsă în partea din urmă a proverbiului, şi a'şi arĕta greutatea — lepădându-se de indolenţa, ce ne-a cuprinsŭ.

Acum, cu ocasiunea alegerilorŭ membrilorŭ la congregaţiunea comitatensă, afară de cerculŭ Blaşiului—Românii nu s'au afirmatŭ după puterile de cari dispunŭ, şi aflămŭ cumcă mai în tóte celelalte cercuri au reuşitŭ puţini Români, éră în unele cercuri românesci numai Maghiari.

In oraşulŭ Alba-Iulia alegerile aceste s'au făcutŭ în modŭ ascunsŭ, încâtŭ alegĕtorii nici că au fostŭ încunosciinţaţi. Dovédă despre liberalismulŭ falsŭ, cu care se fălescŭ ómenii dela putere. Se precepe de sine că s'au alesŭ mamelucĭ — cu desconsiderarea Românilorŭ.

Dreptŭ că de mai mulţi ani Românii nu mai iau parte la viéţa comitatensă, din simpla causă, că cu conlocuitorii magniari nu mai poţi sta de vorbă din pricina şovinismului lorŭ. Nu le poţi vorbi nici în celŭ mai obiectivŭ modŭ fără de a nu ţi-se da titlulŭ nemeritatŭ de agitatorŭ şi altele.

Au făcutŭ unii oficiali comitatensi şi judecătoresci atâta svonŭ în ţéră, ca sĕ se pótă căpĕtui, încâtŭ gândea lumea cumcă acestŭ comitatŭ este aşedatŭ pe unŭ vulcanŭ, şi în urmă eşi la lumină, că tóte denunţările cu dinamita şi iridenta au fostŭ născocite şi mărite într'unŭ modŭ artificialŭ, ca stăpânirea sĕ védă că numai cei ce le scorniră potŭ sĕ mântuéscă statulŭ de stahiile şi primejdiile închipuite. Sĕ şi căpĕtuiră vr'o 2—3 cu aceste merite şi adi 'şi ridŭ în pumni, că câtŭ de uşorŭ te poţi face adi bunŭ patriotŭ şi nedispensabilŭ. Aceste nu numai Românii le sciu, ci chiar în fóia ungurésca *Politikai Szemle* din Belgradŭ s'a scrisŭ unŭ articulŭ *în care se descoperŭ uneltirile acelorŭ ómeni faţă cu locuitorii români*, şi li se impută că au sedusŭ pe ómenii dela regimŭ.

X. Y.

Beiuşŭ, 20 Noemvre 1886.

(Alegeri municipale în comitatulŭ Bihorului). Timpulŭ este urzéla în care se ţese viéţa. Acéstă dicală se póte aplica şi faţă cu viéţa unui poporŭ. Lungŭ fórte lungŭ timpŭ e de când sustă urzéla în care se ţese viéţa Românului. Până acum a rĕmasŭ încă tenace şi bine încordată, şi pentru ce? Pentrucă firele, cari constituescŭ urzéla, au fostŭ bine tórse şi netezite éră ţesĕtorii au avutŭ mâni şi suveice bune şi sprintene.

Óre ce mâni au ţesĕtorii — voiescŭ sĕ dicŭ conducĕtorii noştri de astădi? Respunsulŭ ni'lŭ dau faptele şi isprăvile lorŭ de astădi.

Aşa se vede, că Românaşilorŭ din părţile nóstre li s'a părutŭ lucru micŭ şi póte neinsemnatŭ alegerile municipale efectuite în dilele trecute în cerculŭ Beiuşiului şi a Vascăului, căci dealtmintrelea nu le-arŭ fi privitŭ cu atâta indolenţă.

Trăimŭ astădi în unŭ timpŭ, când trebue sĕ nisuimŭ a fi representaţi în tóte locurile unde e vorbă de noi şi averea nóstră, căci la din contră ne vomŭ trezi cu amară amăgire, că tóte se facŭ de noi fără noi. Sĕ vedemŭ déră cum s'au efeptuitŭ alegerile pomenite?

In cerculŭ electoralŭ alŭ Beiuşiului s'a alesŭ judele de cercŭ Kotzka şi Hermann. Amŭ ţinutŭ ca lucru momentuosŭ a face cunoscute publicului cetitorŭ alegerile aceste, deórece au reuşitŭ aşa, că ori care Românŭ consciu de demnitatea sa naţională cunoscêndŭ resultatulŭ a rĕmasŭ uimitŭ.

Cum a trecutŭ jupânulŭ Hermann prin lista candidaţilorŭ? Asta nu sunt în stare a-o pricepe. Ca se sciţi cine e acelŭ Hermann, étă vi-lŭ posezŭ în câteva cuvinte: Vênĕtorulŭ mare, fostŭ esecutorŭ şi în presinte scritoriulŭ românofagului solgăbirĕu Beliczey. Poftimŭ, o persónă ca acésta faţă cu directorulŭ gimnasialŭ a trecutŭ prin lista candidaţilorŭ şi a devenitŭ alesŭ, sĕ represinte la comitatŭ unŭ cercŭ aprópe purŭ românescŭ.

Şi cine e causa de chiar Hermann s'a alesŭ? Românaşii noştri beiuşeni, cari — onóre escepliunilorŭ — într'atâta s'au interesatŭ de alegere, încâtŭ abia au luatŭ notiţă despre ea. Unulŭ se jură că nu va mai ţine cu Românii în veci, deórece ei i-au pusŭ pedecă de n'a putută deveni fişpanŭ(?!) altulŭ voiesce sĕ trécă de patriotŭ patentatŭ, o parte se supune orbesce iritaţiunilorŭ patimaşe, până ce alţii ducŭ unŭ traiu nu prea lipsitŭ de serbători, şi multe altele asemenea.

In cerculŭ Vascăului s'au alesŭ: judele cercualŭ Făşie, pădurariulŭ Medgyesy şi notariulŭ Sarkady. Dela toţi aceştia nu mare sprijinŭ putemŭ aştepta. Primulŭ vrêndŭ nevrêndŭ e silitŭ sĕ jóce pe córda cărmei; alŭ doilea mai multŭ se pricepe către pielea de ursŭ, pe care e scrisă diploma lui cea din lună, decâtŭ la datorinţele sale de membru municipalŭ, ér alŭ treilea nu multŭ strică, dér nici nu tocmesce.

Fraţilorŭ Români beiuşeni! Trăimŭ astădi în unŭ timpŭ criticŭ pentru noi, trăimŭ în timpulŭ când nu numai scena morală, ci multe alte calamităţi şi-au o-

FOILETONU.

Fratele Toma eremitulŭ.

Tablou psichologicŭ.

(După Nicolae Misasi: Novele din Calabria).

(Urmare şi fine).

Mai tare urla, vijĕia vêntulŭ printre vêrfurile bradilorŭ.

Călĕtorii povestiau veseli la veselele flacări de pe vatră. Ea 'şi lăpădase botinele ude şi 'şi sprijinea piciorușele în ciorapi albi pe marginea vetrei. Se cununaseră adi douĕdeci de ani. Elŭ nu fusese bogatŭ, dér bunulŭ Dumnedeu ilŭ binecuvêntase, casa şi pânea de tóte dilele nicĭodată nu'i lipsise. Femeiuşca ceea, tênĕră încă şi frumósă, nu'i dreptŭ? ilŭ dăruise cu cinci copii. Ce mai frumóse fĕpturi, sănĕtoşi, veseli, le umpleau casa cu rîsete şi sbierete. O fată o măritaseră în anulŭ trecutŭ. Ce grea a fostŭ pentru mamă despărţirea, dér ce'i de făcutŭ? Dóră te naşci, sĕ iubesci şi sĕ trăeşti între mititeii copii. Fiăcare femeă e mamă, şi apoi nu grăescŭ şi cărţile sfinte: Trişti cei singuratici? Ei erau chiar pe cale, mergeau la fata lorŭ, sĕ petrécă Crăciunulŭ cu toţii. Ceilalţi copii erau acolo de câtă-va vreme. Voiau sĕ fiă veseli cum sĕ cuvine anulŭ ăsta. Ce frumosŭ Crăciunŭ o sĕ serbeze. Şi Marietta sta sĕ fiă mamă. Moşŭ la cincideci de ani, bunica la patrudeci! Ce frumósă bunică, nu'i dreptŭ? O bunică, ce'i mamă încă frumósă şi 'n tótă puterea.

Eremitulŭ îşi ţinea mânile la focŭ şi capulŭ şi'lŭ plecase pe peptŭ.

Anulŭ ăsta va fi unŭ praesepe, de bunăsémă—grăiră mai departe călĕtorii. Iţi mai aduci aminte de celŭ din primulŭ anŭ, a fostŭ de totŭ scurtŭ din pricina nenorocitei întêmplări. Da, nenorocire a fostŭ şi-am dusŭ rele dile atunci; o, ce dile rele! Gândesce-ţi, altulŭ da ocolŭ casei femeuşcei ăsteia. Deptŭ e, că'i zimbise, dér ea nu'lŭ iubia, nu! Ilŭ cunoscuse de copilaşŭ, gândesce'ţi, şi 'lŭ avea dragŭ ca pe unŭ frate. Nu 'i vorbă, elŭ o iubea multŭ, asta nu o poţi tăgădui. Dér era unŭ frate sburdalnicŭ, copilŭ mare, risipitorŭ şi ar fi fostŭ de totŭ rĕu bărbatŭ. Şi pismosŭ mai era! Gândiţi-vĕ ce făcŭ, când află, că eu facŭ dragoste cu ea, gândiţi-vĕ! Intr'o di isi intâlnesce duşmanulŭ în têrgŭ, se aruncă la elŭ şi-lŭ rănesce. Dér pe furişŭ, alérgă tatălŭ, rudele şi ale unuia şi ale celuilaltŭ, şi'n învălmăşélă tatălŭ mişelului e ucisŭ. Asta a fostŭ mare nenorocire pentru familia ceea, dér aşa se 'ntêmplă, când ia în casă astfeliu de ómeni de nici o trébă. O rudă de a lorŭ, pârîtă că a ucisŭ, a fostŭ dusă la temniţă; rănitulŭ era sĕ 'şi pĕrdă viéţa; bunica priincuitorului nécazului ăstuia muri de durere. Dér, dér, mare nenorocire a fostŭ! Despre făptuitorŭ nu s'a mai auditŭ nimicŭ, póte s'a dusŭ la America, póte a muritŭ în temniţă, căci pentru elŭ mişelulŭ nu putea sĕ nu fiă locŭ aici. Ei doi se cununară. Anulŭ dintâiu le merse rĕu. Dér mai apoi le zimbi Dumnedeu drăguţulŭ, veniră copiii, şi trebile mergeau bine. Acum suntemŭ norociţi deplinŭ. Apoi copii veseli, sănĕtoşi, frumoşi, sĕ'i vedi numai! Chiar îngeri! Şi cum înainteză la scólă! Iulius se face advocatŭ, Beppino doctorŭ, se dice, că va eşi bunŭ doctorŭ din elŭ. Apoi Nella băéta, unŭ Amorŭ de fată, cu ochi mari, tocmai mamă-sa, ea s'ar face călugăriţă; na, asta'i calea bună, e chiar păcală, unŭ drăcşorŭ, trebue sĕ-i rênduimŭ câtŭ mai repede zestrea. Lui îi trebuescŭ nepoţei mulţi la casă, căci bogăţia de sânge e mai bună, decâtŭ bógăţia de bani, nu'i dreptŭ?

Eremitulŭ ascultă povestea, nemişcatŭ, cu capulŭ plecatŭ pe peptŭ, cu mânile întinse la focŭ. Afară furtuna încovoia vêrfurile arborilorŭ vĕjeitori. Mai povestiră ceva, apoi se făcŭ linişte. Femea, ajunsă de somnŭ, îşi rădĕmase capulŭ pe spatele scaunului.

„Vrei sĕ dormi? Colo e patulŭ meu«, dise eremitulŭ cu jumĕtate glasulŭ către óspele sĕu.

„Eu... şi tu?“

„Eu rĕmânŭ aici, la focŭ. Voi sunteţi obosiţi şi pe mâne aveţi unŭ drumŭ lungŭ de umblatŭ.«

„E dreptŭ; bine, primescŭ. Filomenă“, dise apoi elŭ, mişcândŭ încetŭ pe femeă, „bunĕtatea ăsta de omŭ îţi dă patulŭ lui«.

Somnorósă se ridică femeea, bărbatulŭ o însoţi până la patŭ şi 'i ajută sĕ se pună în elŭ, aşa cum era îmbrăcată şi-o acoperi cu straiulŭ de lână. Elŭ se puse pe unŭ scaunŭ la piciórele patului, îşi puse capulŭ pe matraţa de pae şi adurmi repede. Eremitulŭ audia din

cupată tronulŭ lorŭ; fiţĭ aşadéră stăruitorĭ cu toţii, purtaţĭ în sinulŭ vostru totdéuna aprinsă făclia tăriei, a curagiului, a unirei şi a bunei înţelegerĭ.

»Căcĭ nu glotă, numĕrŭ mare
Dau tăriă ginţilorŭ,
Ci 'nfrăţirea la lucrare
Pentr'unŭ măndru viitorŭ!« C.

Sĕlagiu, 21 Noemvre 1886 st. n.

Domnule Redactorŭ! In 11 Noemvre n. c. »Reuniunea filială a învĕţătorilorŭ românĭ Sĕlăgenĭ" din tractulŭ protopopescŭ alŭ Crasnei şi-a ţinutŭ şedinţa sa de tómnă în comuna Şieredeiu, la póla vestică a Meseşului sĕlăgianŭ.

La acéstă şedinţă, din causa numĕróselorŭ afacerĭ, Rvd. d. Alimpiu Barboloviciu, vicarulŭ for. alŭ Silvaniei, nu s'a putută presenta în calitate de preşedinte ordinarŭ, ci delegà ca preşedinte în loculŭ d-sale pe d-lŭ Vasiliu Gheţie, preotulŭ locului, care conformŭ programei adunărei, dimpreună cu părintele Graţianu Flonta, cooperatorele Căţelului-Românŭ, ca óspe la adunarea nóstră, a celebratŭ sf. liturghiă, la care au participatŭ aprope toţĭ membrii reuniunei şi unŭ numĕrŭ óre-care din poporŭ din locŭ.

După sĕvĕrşirea serviţiului divinŭ adunându-ne la şcóla confesională, d-lŭ preşedinte, prin unŭ discursŭ potrivitŭ, îndemnăndŭ pe învĕţătorĭ la concordiă, înţelegere şi activitate seriósă pe terenulŭ culturei poporale şi în deosebĭ pe spinósa carieră învĕţătorésca, deschise şedinţa prin convocarea „Spiritului Săntŭ,« éră adunarea îlŭ aplaudă.

Din partea preşedintelui se provócă învĕţătorulŭ localŭ, Petru Chişiu, sĕ propună după metodă scolarilorŭ sĕi: a) Din scriptologiă: Tractarea sunetului şi literei consonante *n* cu elevii din bieniulŭ I-m şi b) Din Istoria patriei: Originea Românilorŭ, cu elevii din bieniulŭ alŭ III-lea; teme de probă, desemnate deja cu patru sĕptĕmânĭ înainte prin preşedintele şi notarulŭ cercului. Propunerile susŭ amintite n'au prea fostŭ metodice.

După eşirea din şcólă a elevilorŭ a urmatŭ critica propunerilorŭ de probă, care s'a făcutŭ cu marĭ discutărĭ *pro şi contra*, ér la fine propunĕtorulŭ şi le ia tóte observaţiunile critisătóre spre îndreptare şi pentru viitorŭ promite că-şĭ va da mai multă silinţă spre studiu. Din partea adunărei i s'a mai făcutŭ în fine numitului învĕţătorŭ obiecţiunea că sub serviţiulŭ divinŭ n'a ţinutŭ corŭ cu scolarii sĕi în înţelesulŭ regulamentului, ba nicĭ n'a participatŭ la serviţiulŭ divinŭ.

In decursulŭ desbaterilorŭ s'a constatatŭ o ţinută, o seriositate şi o ordine esemplară din partea tuturorŭ învĕţătorilorŭ. S'a observatŭ totuşĭ cu durere, că d-nii învĕţătorĭ se cam retragŭ, când e vorba de încordărĭ spirituale, adecă nu prea vréu sĕ se ţină strânsŭ de decisiunile adunărilorŭ trecute. Aşa d. e. s'a fostŭ decisŭ într'o adunare ţinută păre-mi-se în Malu, că sĕ se denumescăĭ la fie-care adunare câte unŭ învĕţătorŭ, care sĕ fiă indatoratŭ a diserta la procsima adunare viitóre. Conclusulŭ acesta s'a primitŭ atuncĭ, dér durere că nu se pune în pracsă, căcĭ de atuncĭ încóce numai unŭ singurŭ învĕţătorŭ a disertatŭ.

Nu pricepŭ causa, pentru ce sĕ nu voéscă unii învĕţătorĭ a aduce puţină jertfă pe altariulŭ Minervei, când sciutŭ este, că chiar noi, învĕţătorii, suntemŭ chiămaţĭ în primulŭ locŭ a fi promovatorii sciinţei şi culturei între multŭ prigonitulŭ poporŭ românŭ, apoi prin compunerea de disertaţiunĭ se oţelesce spiritulŭ didacticŭ şi se deprinde spre o activitate literară; ceea ce a bună sémă, că le-ar servi spre progresŭ.

Apoi ar mai fi de doritŭ, ca la adunările acestea filiale, precum şi la celea generale, se ţină d-nii învĕţătorĭ în comunŭ unŭ corŭ armonicŭ, décă respectivulŭ învĕţătorŭ, la care se ţine adunarea, nu-şĭ are întocmitŭ corulŭ sĕu în înţelesulŭ regulamentului, cu elevii sĕi ordinarĭ şi repeţitorĭ.

Astfelŭ poporulŭ ce s'a adunatŭ la sf. Liturgiă cu acea ocasiune ar merge acasă încântatŭ de cântările celea dulci bisericescĭ, şi în acésta şi-ar afla o frumósă rĕsplată sufletéscă.

După finea desbaterilorŭ se alegŭ membrii verificatorĭ ai protocolului, se decide loculŭ adunărei viitóre în comuna Stârciu, după carĭ d-lŭ preşedinte, prin o cuvĕntare scurtă oechiară şedinţa de închisă. D-lŭ Nechita Liscanŭ, învĕţătorulŭ Cizeriului, prin o vorbire însufleţitóre mulţamesce d-lui preşedinte în numele adunărei pentru căldurósa îmbrăţişare a causei nóstre învĕţătoresci şi dimpreună cu adunarea întrégă îi urézá mulţĭ anĭ.

După adunare s'a ţinutŭ prânḑŭ comunŭ la învĕţătorulŭ localŭ, unde conformŭ datinei străbune de a inchina s'a închinatŭ întru sănĕtatea Rvds. D-nŭ Alimpiu Barboloviciu, Vicarulŭ Silvaniei ca preşedinte ordinarŭ alŭ Reuniunei, pentru preşedintele adhoc, pentru corpulŭ învĕţătorescŭ etc. Cam la 4 óre p. m. ne-amŭ împrăştiatŭ la ale nóstre, ducêndŭ cu noi o amintire dulce din viéţa dăscălescă. *Dăscălaşulŭ.*

Ultime scirĭ.

Berlinŭ, 6 Decemvre. — Corespondentulŭ ḑiarului „Kreuzzeitung“, care este inspiratŭ din sferele diplomatice rusescĭ, raportézá, că relaţiunile Franciei cu Turcia devinŭ pe ḑi ce merge mai amicabile; de altă parte contéză Rusia cu siguritate pe Turcia la regularea cestiunei bulgare.

SCIRĬ TELEGRAFICE.

(Serv. part. a »Gaz. Trans.«)

PESTA, 7 Decemvre. — Deputaţiunea bulgară, constătătóre din Grecov, Stoilov şi Kalcev, a sositŭ erĭ după améḑi aci. La gară a fostŭ salutată de numerosŭ publicŭ şi de junimea universitară. In numele acesteia din urmă, studentulŭ Farkas a datŭ espresiune simţĕmintelorŭ de simpatiă pentru poporulŭ bulgarŭ. In numele deputaţiunei, mulţămì Grecov accentuândŭ, că Bulgarii se luptă pentru independenţa lorŭ constituţională şi nu ei pórtă vina pentru regretabila stare actuală în care a căḑutŭ Bulgaria; mulţămesce fórte căldurosŭ pentru simpatia naţiunei ungare, încheiă între vii „eljenurĭ“ ale celorŭ de faţă, strigândŭ sĕ trăiéscă naţiunea ungară şi Ungaria. — Deputaţiunea a plecatŭ mai departe la 3 ore spre Viena.

BERLINŬ, 7 Decemvre. — Principele regentŭ alŭ Bavariei a sositŭ aci. La gară a fostŭ fórte cordialŭ primitŭ de împĕratulŭ şi de prinţulŭ de corónă.

PARISŬ, 7 Decemvre. — In urma faimelorŭ demne de credinţă, preşedintele camerei Floquet ar lua asupră'şĭ misiunea formării cabinetului.

DIVERSE.

Tapiseriile de hârtie verde. — Domnulŭ G., şefulŭ unui institutŭ de comunicaţiune din Budapesta pătimia de câtva timpŭ de durerĭ de capŭ şi de ameţelĭ, mai cu sémă diminéţa după deşteptarea lui din somnŭ. Medicii consultaţĭ nu sciau cărei cause sĕ atribue acea suferinţă, care resista tuturorŭ medicamentelorŭ, cei mai mulţĭ erau de părere, că aceste simptome ar indica începutulŭ unui morbŭ alŭ creerilorŭ, care ar putea sĕ aibă triste consecinţe. Numai unui medicŭ îi venì idea că simptomele fiindŭ mai pronunţate diminéţa după deşteptare, ar puté fi resultatulŭ unei continuate otrăvirĭ de arsenicŭ şi că colórea verde a tapiseriei póte cuprinde acéstă materiă otrăvitóre, căcĭ camera de culcatŭ a pacientului era tapisată cu hârtiă verde. După ordinulŭ medicului se desfăcŭ o parte a tapiseriei, care fù supusă unei analise chimice şi se constată că în adevĕrŭ colórea verde a tapiseriei cuprindea arsenicŭ. Inhalaţiunea acestei materii veninóse în timpulŭ nopţei era de ajunsŭ sĕ producă aceste durerĭ de capŭ şi ameţelĭ, de care suferea d. G. După depărtarea tapiseriei de hârtiă verde din camera de culcatŭ, d. G. nu întârḑià a se însănĕtoşi.

Principesa şi ţeranulŭ. — Suntŭ câte-va ḑile de când principesa de Wales dete la Sandringham unŭ balŭ câmpenescŭ. Unulŭ din copii, unŭ june ţĕranŭ, care, conformŭ proverbului „in vino veritas,« căutase adevĕrulŭ în fundulŭ buteliilorŭ, dér găsi acolo numai veseliă şi îndrăsnélă, se apropiă de prncipesa de Wales invitând'o a dansa cu elŭ o polcă. Principesă îi rĕspunse surîḑĕndŭ: »Bucurosŭ, dér unŭ copilaşŭ alŭ meu e bolnavŭ de scarlatină, şi fiind-că petrecŭ mai tótă ḑiua lângă patulŭ bolnavului, mĭ-e témă a nu-ţĭ comunica bóla.“ „A! nu face nimicŭ, pe la noi nimenĭ nu sĕ teme de asemenea lucrurĭ de nimicŭ, şi chiar de a-şĭ căpăta scarlatina nu-mĭ pasă de locŭ!« Cu aceste cuvinte ţĕranulŭ apucă talia principesei şi se învĕrti cu dênsa în mijloculŭ dănţuitorilorŭ.

La unŭ examenŭ. — Intră în clasă delegatulŭ ministrului. Toţĭ şcolarii se ridică în picióre, ér delegatulŭ fără a perde timpŭ, scóte pe unulŭ din ei spre a-lŭ examina la geografiă. — „Sci d-ta ce este unŭ *tropicŭ.*“ — »Da, domnule, unŭ *idropicŭ* este acela care are apă în stomacŭ.« — ‚Curiosŭ! şi ai sci sĕ'mĭ spui de ce?« întrebă delegatulŭ miratŭ. — »Pentru că are în stomacŭ o bólă, care póte sĕ fiă.... unŭ *cancerŭ*.... — ‚Drace!..‘ — „...şi póte sĕ fiă şi unŭ *cornŭ*. Pentru acésta se ḑice: *idropiculŭ cancerului, idropiculŭ cornului.*“ —„Sci sĕ'mĭ spui ce însemnéḑă axa pământului?“ — „Sigurŭ nu; dér am vĕḑutŭ pe tata jucândŭ cu unŭ domnŭ în cărţĭ, şi am observatŭ că însemna un-spre-ḑece puncte, când ḑicea *axa pământului*...,“ — „Dér *revoluţiunea pământului?*“ întrebă delegatulŭ, care începù sĕ scótă la îndăduşelĭ. — „Este *anulŭ 1848*, séu *revoluţiunea din 93*, rĕspunse scolarulŭ sigurŭ de sine. — „Bravo, bravo, ḑeu! Ia sĕ vedemŭ alta: spune'mĭ ce suntŭ *gradele?* — »Unulŭ, de esemplu, este caporalŭ, şi unŭ altulŭ este sergentŭ... Ei bine, atuncĭ avemŭ două *grade!*“ (*„Cetăţenulŭ.“*)

Editorŭ: Iacobŭ Mureşianu.
Redactorŭ responsabilŭ **Dr. Aurel Mureşianu**

---

unghiulŭ sĕu resuflarea femeei şi horcăitulŭ lungŭ, puternicŭ alŭ bărbatului.

Pe vatră flacăra se mai stinsese, numai lămpişora împrăştia o slabă licărire prin chiliă.

Elŭ şedea nemişcatŭ şi se uita la ea... îi vedea faţa albă cu obrazii ca trandafirulŭ. Straiulŭ, împinsŭ la vale prin mişcările ei, îi desvălise pulpinŭ sinulŭ albŭ, ce strălucia prin haina pe jumĕtate desfăcută, sub uşorulŭ învălişŭ se vedea corpulŭ frumosŭ. Atuncĭ lampa îngălbenì, tremură şi se stinse; jarulŭ aprinsŭ de pe vatră mai împrăştia o roşiă lumină, la care puteai cunósce faţa eremitului ghemuitŭ în unghiulŭ sĕu.

In sfârşitŭ începù a se lumina. O lumină slabă străbătea prin strîmta ferésträ, ce se deschidea deasupra uşei, şi lumina căsuţa. Eremitulŭ ḑăcea încă în unghiulŭ vetrei, mânile îi căḑuseră, jarulŭ era acoperitŭ de cenuşă.

Bărbatulŭ se deşteptă mai ântêiu, elŭ sări în picióre şi-şĭ deşteptă muerea.

»Filomeno, Filomeno, scólă te, e târḑiu; gândesce, că ne aşteptă.‘

Femeia îşĭ întinse mânile, căscă şi se sculă din patŭ. Hainele nu-i erau chiar în rĕnduiélă, pĕrulŭ încurcatŭ, ochii paingeniţĭ încă de somnŭ, dér era frumósă. Apoi vorbi omulŭ:

„Eu mĕ ducŭ, sĕ punŭ şéua pe cai.‘

Elŭ merse afară. Femeia sĕ apropiă de eremitŭ şi-lŭ mişcă de braţŭ.

„Ce vrei?“ ḑise elŭ cu glasŭ blândŭ.

Privirile lorŭ se întîlniră. Ea cautà adêncŭ în ochii lui, părêndŭ că voesce sĕ deştepte o depărtată amintire, apoi scóse din pungă o bucată de banŭ, i-o întinse şi grăi:

›Nu suntemŭ bogaţĭ, dér o pomană totŭ putemŭ da.«

»Ţine-ţĭ banii,“ ḑise eremitulŭ şi îi respinse cu asprime mâna. Apoi se ridică; ochii stinşĭ şi cufundaţĭ străluceau ca în cea mai viă lumină; îşĭ încrucişă mânile pe peptŭ şi'şĭ pironi ochii pe femea, ce se uita uimită la elŭ. Elŭ deschise gura, sĕ vorbéscă, dér cu putere se oprì... Genunchii îi se încovoiară, ochii îi se stinseră eră; liniştea se aşeḑă éră în faţa lui. Căḑù în vechiulŭ sĕu scaunŭ şi-şĭ plecă capulŭ spre peptŭ.

Bărbatulŭ venì îndĕrĕtŭ, schimbă o privire cu femeia.

„N'a primitŭ,« ḑise ea cu jumĕtate glasulŭ.

Bărbatulŭ se întórse la eremitŭ.

„De ce nu ai primitŭ puţinii banĭ? De bună sémă nu voiu sĕ te vătămămŭ cu asta.“

„Nu, n'mi trebue nimicŭ; casa mea-i deschisă pentru toţĭ,“ murmură eremitulŭ.

»Atuncĭ,‘ vorbi femea cu glasŭ prietinosŭ, linguşitorŭ, »vei primi celŭ puţinŭ medalia césta de argintŭ, e binecuvântată de episcopulŭ. La rugăciunĭ îţĭ va aduce aminte de noi.«

Şi i-o dete, luând'o dela gâtŭ. Mutŭ, fără sĕ-şĭ ridice ochii o primi eremitulŭ.

„Rĕmâi cu bine déră,“ îi ḑise bărbatulŭ, »rĕmâi cu bine şi'ţĭ mulţămimŭ!‘

„Rĕmâi cu bine şi'ţĭ mulţămimŭ,« repeţi femeia.

Păşiră spre uşă; erau afară, când auḑiră graiulŭ eremitului chemându'i îndĕrĕtŭ. Ei întrară în chiliă.

»Şi eu vreau sĕ vĕ dau ceva, sĕ vĕ aduceţĭ aminte,“ grăi eremitulŭ, ce se ridicase. Se apropiă de ladă, ridică coperişulŭ, rĕscoli printre sdrenţe şi scóse o legătură; o desvĕli şi scóse din ea o inimă de coralŭ roşiă, de carĭ copii ţĕranilorŭ bogaţĭ au obiceiu de pórtă la gâtŭ. Elŭ i-o dete femeiei ḑicêndŭ:

»A fostŭ a unei fete... acum e mórtă.... dă-o fetei tale, îĭ va aduce norocŭ.“

Femeia se aita la inima de coralŭ, sĕ uita la eremitŭ şi părea că voesce sĕ deştepte o depărtată amintire.

„Cine ţĭ-a datŭ inima?“ întrebă ea.

Fratele Toma zîmbi:

»O fată, ce-i mórtă acum; ţĭ-am spusŭ dóră!“

„Rĕmâi dér cu bine!“

Ei eşiră. Eremitulŭ se răḑimà de uşă, către drumŭ, şi-i vĕḑù urcându-se pe cai. Plecară. Femea se întórse de mai multe orĭ, sĕ lŭ véḑă; dér ea nu-lŭ saluta, nu zimbea. Era tristă şi palidă. Işĭ adusese aminte......

Eremitulŭ îi urmărea cu ochii; când nu se mai zărirà după o cotitură a drumului, se întórse în chiliă, se aşeḑă în unghiulŭ vetrei, şi-şĭ ascunse faţa în slabele mânĭ.

Afară suspina vêntulŭ printre braḑĭ, ningea cu fulgĭ deşĭ... *tr. B.*

Cursulŭ la bursa de Viena

din 7 Decemvre st. n. 1886.

Rentă de aurŭ 4%	106 45
Rentă de hârtiă 5%	94 75
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare	152.80
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (1-ma emisiune)	100.80
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (2-a emisiune)	— —
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (3-a emisiune)	119 75
Bonurĭ rurale ungare	105.—
Bonurĭ cu cl. de sortare	1C4.60
Bonurĭ rurale Banat-Timişŭ	104.80
Bonurĭ cu cl. de sortare	104.80
Bonurĭ rurale transilvane	104 70
Bonurĭ croato-slavone	105.50
Despăgubire p. dijma de vinŭ ung.	99.10
Imprumutulŭ cu premiu ung.	123 90
Losurile pentru regularea Tisei şi Segedinului	126.80
Renta de hârtiă austriacă	84.05
Renta de arg. austr.	84 60
Renta de aurŭ austr.	114 68
Losurile din 1860	139.30
Acţiunile băncei austro-ungare	886 —
Act. băncei de creditŭ ung.	300.60
Act. băncei de creditŭ austr.	300.80
Argintulŭ —.— Galbinĭ împărătescĭ	5.96
Napoleon-d'orĭ	9.97
Mărcĭ 100 împ. germ.	61.90
Londra 10 Livres sterlinge	126.30

Bursa de Bucuresci.

Cota oficială dela 24 Noemvre st. v. 1886.

	Cump.	vênd.
Renta română (5%)	$91^1/_2$	$92^1/_2$
Renta rom. amort. (5%)	94—	$94^1/_2$
» convert. (6%)	$85^3/_4$	$86^1/_2$
Împr. oraş. Buc. (20 fr.)	32—	35—
Credit fonc. rural (7%)	$103^1/_2$	104—
» „ „ (5%)	$87^1/_4$	88—
» » urban (7%)	$101^3/_4$	$102^1/_4$
» » » (6%)	$93^1/_2$	$94^1/_4$
» » » (5%)	$84^1/_4$	85—
Banca naţională a României 500 Lei	1020	1030
Ac. de asig. Dacia-Rom.	266	268
« » » Naţională	206	208
Aurŭ contra bilete de bancă	17.—	17.50
Bancnote austriace contra aurŭ	2.02—	2.03

Cursulu pieţei Braşovŭ

din 8 Decemvre st. n. 1886.

Bancnote românescĭ	Cump.	8.42	Vênd.	8.44
Argint românesc	»	8.40	»	8.42
Napoleon-d'orĭ	»	9.94	»	9.97
Lire turcescĭ	»	11.27	»	11.30
Imperialĭ	»	10.27	»	10.30
Galbenĭ	»	5.91	»	5.93
Scrisurile fonc. »Albina»	»	100.50	»	101.50
Ruble Rusescĭ	»	117.—	»	118.—
Discontulŭ	»	7—10% pe anŭ.		

Nr. 1362/1886.
a. f. sc. c. d.

Esarendare.

Pănă în 10 Decemvre a anului curentŭ se primescŭ oferte în scrisŭ provĕdute cu vadiulŭ de 10% a arendei de unŭ anŭ, timbrate şi sigilate, pentru darea în arendă la celŭ ce va îmbia mai multŭ a următórelorŭ case de óspeţĭ, pe timpŭ de cincĭ anĭ, începêndŭ din 1 Ianuariu 1887 la miadă nópte pănă în 31 Decemvre 1891 la miadă nópte şi anume:

1. Ospetăria din Năsĕudŭ, cu arêndă de 400 fl. pe anŭ ca preţŭ de strigare.
2. Cea din Rocna-vechiă cu 300 fl. v. a. arendă pe anŭ ca preţŭ de strigare.
3. Cea dela Anieşŭ (Dombhát) cu 250 fl. arendă pe anŭ.
4. Din Borgo-Prundŭ cu 150 fl. v. a. pe anŭ.
5. In Tihuţa cu 60 fl. v. a. pe anŭ.
6. In Măgura Calului cu arêndă de 100 fl. v. a. pe anŭ.

Intreprindĕtorii ce cumva s'ar oferi, vorŭ primi informaţiunĭ mai cu deamĕruntulŭ aicĭ în cancelariă pănă în 10 Dec. 1886 la 6 óre séra.

Oferteie ce vorŭ întra mai târḑiu sĕ vorŭ înapoia necons'derate.

Din şedinţa comisiunei administrătóre de fondurile scolastice centralĭ din districtulŭ:

Năsĕudŭ, 18 Novembre 1886.

Preşed.: **Ionŭ Ciocanŭ.** Secret.: **Ioachimŭ Mureşianu.**

Láttam:

Beszterczen, 1886 évi November hó 28 án. 3—3

Br. Bánffy Dezső s. k. főispán, királyi biztos.

Conspectulŭ operaţiunilorŭ

institutului de creditŭ şi de economii „ALBINA«

în luna Noemvre 1886.

Intrate:

Numerariu din 31 Octomvre 1886	fl.	76,086.92
Depunerĭ	»	251,722.52
Cambii rĕscumpĕrate	»	242,907.59
Imprumuturĭ hipotecarĭ şi alte împrumuturĭ	»	33,460.05
Interese şi provisiunĭ	»	20,677.95
La fondulŭ de pensiune	»	114.76
Moneta vêndută	»	34,619.37
Efecte	»	2,878.50
Conturĭ curente	»	154,802.31
Diverse	»	5,095.64
Suma	fl.	822,365.61

Eşite:

Depunerĭ	fl.	176,155.40
Cambii escomptate	»	277,333.32
Imprumuturĭ hipotecarĭ şi alte împrumuturĭ	»	29,727.83
Interese pentru depunerĭ	»	1.143. -
Contribuţiune şi competinţe	»	290.79
Salarie şi spese	«	2,994.06
Moneta cumpĕrată	»	37,889.64
Conturĭ curente	«	158,437 83
Diverse	»	1 846.72
Saldulŭ Numĕrarului cu 30 Nov. 1886.	..	136,547.02
Suma	fl.	822,365.61

Sibiiu, în 30 Nov. 1886.

P. Cosma m. p. Director esecutiv. **Iosifŭ Lissai**, m. p. Comptabilŭ.

Anunţămŭ acelorŭ onoraţĭ cetitorĭ, carĭ vorŭ binevoi a se aboná la fóia nóstră de aicĭ încolo, că avemŭ încă în reservă numerĭ de la începutulŭ anului 1886 prin urmare potŭ sĕ aibă colecţiunea completă.

ADMINISTRAŢIUNEA „GAZ. TRANS."

Mersulŭ trenurilorŭ

Valabilŭ dela 1 Octomvre st. n. 1886.

pe linia **Predealŭ-Budapesta** şi pe linia **Teiuşŭ-Aradŭ-Budapesta** a calei ferate orientale de statŭ reg. ung.

Predealŭ-Budapesta

	Trenŭ de persóne	Tren accelerat	Trenŭ omnibus	Trenŭ omnibus
Bucurescĭ	—	—	—	7.30
Predealŭ (	—	—	—	1.14
(	—	—	—	—
Timişŭ	—	—	—	1.45
Braşovŭ (	—	—	—	—
(	7.47	—	4.16	2.32
Feldióra	8.24	—	5.02	—
Apatia	8 51	—	5 43	—
Agostonfalva	9.14	—	6.15	—
Homorodŭ	9.51	—	7.06	—
Haşfaleu	11.03	—	8.52	—
Sighişóra (	11.29	—	9.19	—
(	11.26	—	9.31	—
Elisabetopole	12 00	—	10.16	—
Mediaşŭ	12.29	—	10.57	—
Copsa micĕ	12.44	—	11.19 11.31	—
Micăsasa	1.05	—	11.52	—
Blaşiu	1.34	—	12.31	—
Crăciunelŭ	1.46	—	12.48	—
Teiuşŭ	2.09	—	1.22	—
Aiudŭ	2.39	—	2.18	—
Vinţulŭ de susŭ	3.01	—	2.48	—
Uióra	3.08	—	2.56	—
Cucerdea	3.14	—	3 64	—
Ghirişŭ	3.53	—	4 51	—
Apahida	5.10	—	5.28	—
Cluşiu (	5.30	—	5 56	—
(	—	6.03	—	8.00
Nedeşdu	—	6.21	—	8.36
Ghirbĕu	—	—	—	9.02
Aghirişŭ	—	—	—	9.32
Stana	—	—	—	10.11
Huiedinŭ	—	7.14	—	10.51
Ciucia	—	7.43	—	12 16
Bucia	—	—	—	12.50
Bratca	—	—	—	1.21
Rév	—	8.22	—	2.02
Mező-Telegd	—	8.48	—	3.06
Fugyi-Vásárhely	—	—	—	3.38
Várad-Velinţe	—	—	—	3.54
Oradia-mare (	—	9.13	—	4.05
(	—	9.18	10.55	4.50
P. Ladány	—	10.38	1.23	7.28
Szolnok	—	12.20	3.24	—
Buda-pesta	—	2.15	10.05	—
Viena (	—	—	2.15	—
(	—	8.00	6.05	—

Budapesta—Predealŭ

	Trenŭ de pers.	Tren accelerat	Trenŭ omnibus	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus
Viena	11.10	—	—	—	—
Budapesta	7.40	2.—	3.10	6.20	8.00
Szolnok	11.05	3.58	7.38	9.34	11.40
P. Ladány	2 02	5.28	5 40	11.26	2.31
Oradea mare	4.12	6.58	9.14	1.38	—
Várad-Velencze	—	—	9.24	2.06	—
Fugyi-Vásárhely	—	—	9.41	2.17	—
Mezö-Telegd	—	7.33	10.19	2.40	—
Rév	—	8.04	11.38	3.24	—
Bratca	—	—	12.18	3.47	—
Bucia	—	—	12.54	4.07	—
Ciucia	—	8.58	1.57	4.33	—
Huiedin	—	9.28	3.11	5.15	—
Stana	—	—	3.40	5.34	—
Aghiriş	—	—	4.15	5.55	—
Ghirbĕu	—	—	4.36	6.07	—
Nedeşdu	—	—	4.58	6.24	—
Cluşiu (	—	10.28	5.26	6.43	—
(	11.00	—	—	—	7.08
Apahida	11 19	—	—	—	7.36
Ghiriş	12 30	—	—	—	9.06
Cucerdea (	1.01	—	—	—	9.53
(	1 06	—	—	—	10.—
Uióra	1.13	—	—	—	10.09
Vinţulŭ de susŭ	1.20	—	—	—	10.19
Aiudŭ	1.41	—	—	—	10.48
Teiuşŭ	2.00	—	—	—	11.14
Crăciunelŭ	2.35	—	—	—	12.12
Blaşŭ	2.48	—	—	—	12.30
Micăsasa	3.20	—	—	—	1.12
Copşa mic	3 36	—	—	—	1.32
Mediaşŭ	4.00	—	—	—	2.18
Elisabetopole	4.35	—	—	—	3.03
Sigişóra	5.12	—	—	—	3.49
Haşfaleu	5.37	—	—	—	4.28
Homorod	7.02	—	—	—	6.16
Agostonfalva	7.43	—	—	—	7.06
Apatia	8.11	—	—	—	7.46
Feldióra	8.41	—	—	—	8.25
Braşovŭ (	9.21	—	—	—	9.15
(	—	—	1.55	—	—
Timişŭ	—	—	2.53	—	—
Predealŭ (	—	—	—	—	—
(	—	—	3.28	—	—
Bucurescĭ	—	—	9.35	—	—

Nota: Órele de nópte suntŭ cele dintre liniile gróse.

Teiuşŭ-Aradŭ-Budapesta

	Trenŭ omnibus	Trenŭ omnibus	Trenŭ de persóne
Teiuşŭ	11.24	—	2.40
Alba-Iulia	11.39	—	3.14
Vinţulŭ de josŭ	12.30	—	4.22
Şibotŭ	12.52	—	4.50
Orăştia	1.01	—	5.18
Simeria (Piski)	2.03	—	5.47
Deva	2 52	—	6.35
Branicĭca	3.23	—	7.02
Ilia	3.55	—	7.28
Gurasada	4 08	—	7.40
Zam	4.25	—	8.11
Soborşin	5.30	—	8.46
Bĕrzova	5.56	—	9.33
Conopŭ	6.27	—	9.53
Radna-Lipova	6.47	—	10.27
Paulişŭ	7.28	—	10.42
Gyorok	7.43	—	10.58
Glogovaţŭ	7.59	—	11.25
Aradŭ	8.28	—	11.39
Szolnok (	8.42	—	4 52
(	—	—	5.12
Budapesta	—	—	8.20
Viena	—	—	6.05

Budapesta-Aradŭ-Teiuşŭ.

	Trenŭ de persóne	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus
Viena	11.10	12.10	—
Budapesta	8.20	9.05	—
Szolnok (	11.20	12.41	—
(	4 10	5.45	—
Aradŭ	4 30	6.—	7.04
Glogovaţŭ	4 43	6.13	7.22
Gyorok	5 07	6.38	7.58
Paulişŭ	5.19	6.51	8 17
Radna-Lipova	5.41	7.10	8 36
Conopŭ	6 09	7.37	—
Bêrzova	6.28	7.55	—
Soborşin	7 25	8.42	—
Zam	8 01	9.12	—
Gurasada	8 34	9.41	—
Ilia	8.55	9.58	—
Branicĭca	9.19	10.17	—
Deva	9.51	10.42	—
Simeria (Piski)	10.35	11 07	—
Orăştiă	11.11	11.37	—
Şibotŭ	11.43	12.—	—
Vinţulŭ de josŭ	12 18	12.29	—
Alba-Iulia	12.36	12.46	—
Teiuşŭ	1.29	1.41	—

Aradŭ-Timişóra

	Trenŭ omnibus	Trenŭ de persóne	Trenŭ mixt
Aradŭ	5.48	—	6.05
Aradulŭ nou	6.19	—	6.33
Németh-Ságh	6.44	—	6.58
Vinga	7.16	—	7.29
Orczifalva	7.47	—	7.55
Merczifalva	—	—	—
Timişóra	9.02	—	9.08

Simeria (Piski) Petroşenĭ

	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus	Trenŭ mixt
Simeria	11.25	—	2.42
Streiu	11.58	—	3.25
Haţegŭ	12.46	—	4 16
Pui	1.37	—	5.11
Crivadia	2.24	—	5.58
Baniţa	3 05	—	6 41
Petroşenĭ	3.37	—	7.12

Timişóra-Aradŭ

	Trenŭ de persóne	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus
Timişóra	6.25	—	5.00
Merczifalva	—	—	—
Orczifalva	7.46	—	6.32
Vinga	8.15	—	7.02
Németh-Ságh	8.36	—	6.23
Aradulŭ nou	9.11	—	8.01
Aradŭ	9.27	—	8.17

Petroşenĭ—Simeria (Piski)

	Trenŭ de pers.	Trenŭ omnibus	Trenŭ mixt
Petroşenĭ	10 07	—	6.10
Baniţa	10 48	—	6.53
Crivadia	11.25	—	7 37
Pui	12.05	—	8.20
Haţegŭ	12.42	—	9.01
Streiu	1.22	—	9.52
Simeria	1.53	—	10.31

Tipografia *ALEXI* Braşovŭ. Hârtia din fabrica d-lorŭ Königes & Kopony, Zernescĭ.